

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ
ODBOR
CHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Špecializačný odbor chirurgia zahŕňa komplexné diagnostické a liečebné postupy pri ošetrovaní náhlych brušných príhod, úrazov hrudníka, hlavy, brucha a končatín vrátane poranenia ciev, a tiež chirurgických ochorení, ktoré nie sú predmetom riešenia v iných špecializačných chirurgických odboroch. Špecializačný odbor chirurgia nachádza uplatnenie v ambulantnej chirurgii, jednodňovej chirurgii a na lôžkových chirurgických oddeleniach.

Minimálna dĺžka trvania špecializačného štúdia podľa príslušných smerníc EÚ je 5 rokov.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia v SR na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie MZ SR na ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zo dňa 26. 4. 2005 je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore chirurgia je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

V rámci spoločného chirurgického kmeňa v trvaní 2 rokov:

- Anatómia, fyziológia, patofyziológia a patológia chirurgických ochorení a úrazov, ich diagnostika – Prof. MUDr. P. Labaš, CSc., – 20 hod.
- Jednoduché diagnostické a terapeutické chirurgické výkony – Doc. MUDr. L. Vrtík, CSc. – 6 hod.
- Predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť, výživa a intenzívna starostlivosť – Doc. MUDr. M. Huťan, CSc. – 15 hod.
- Podávanie liekov rôznymi formami, transfúzna terapia a terapia pooperačných komplikácií - Doc. MUDr. M. Vician, CSc. – 6 hod.,

- Zásady pobytu na operačnom a ambulantnom trakte - Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. – 4 hod.
- Ošetrovanie rán a obväzová technika – PhDr. Eva Morovicsová, PhD., MPH – 6 hod.
- Zásady a princípy celkovej anestézie a resuscitácie – MUDr. J. Koutun, CSc. – 4 hod.
- Zásady miestnej anestézie – Doc. MUDr. M. Huťan, CSc. – 2 hod.
- Zabezpečenie dýchania, intubácia, tracheotómia, konikotómia – Doc. MUDr. M. Vician, CSc. – 4 hod.
- Liečba bolesti - Doc. MUDr. L. Vrtík, CSc. – 2 hod.
- Zvládnutie infekcie v chirurgii – Doc. MUDr. J. Škultéty, CSc. – 6 hod.
- Patofyziológia a liečba šokových stavov -Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. – 6 hod.
- Náhle príhody brušné – Doc. MUDr. Martin Huťan, CSc. – 6 hod.

V rámci špecializačného odboru chirurgia v trvaní 3 roky:

- Komplexné znalosti z anatómie, fyziológie, patofyziológie a patológie jednotlivých orgánových systémov – Prof. MUDr. P. Labaš, CSc. - 20 hod.,
- Diagnostika chirurgických ochorení neinvazívnymi i invazívnymi metódami - Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. - 6 hod.
- RTG vyšetrovacie metódy v chirurgii – Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. – 2 hod.
- Patofyziológia krvácivých stavov, hemokoagulácie, hemostázy a hemoragického šoku- Doc. MUDr. M. Huťan, CSc. - 6 hod.
- Patofyziológia kardiovaskulárneho systému, patofyziológia metabolických porúch glukózového a lipidového metabolizmu, solného hospodárstva a renálnej insuficiencie – Doc. MUDr. M. Vician, CSc. - 10 hod.
- Patofyziológia traumatizmov hlavy, hrudníka, brucha, končatín a polytraumatizmov, ich prevencia, diagnostika a liečba - Doc. MUDr. S. Vajcikov, CSc. – 20 hod.
- Patofyziológia akútnych a chronických tepnových a žilových ochorení, ich prevencia, diagnostika a liečba- Doc. MUDr. L. Vrtík, CSc., 8 hod.
- Patofyziológia nádorových ochorení, ich profylaxia, diagnostika a liečba- Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. – 6 hod.
- Patofyziológia akútnych a chronických zápalových ochorení hrudníka, brucha a končatín, ich profylaxie, diagnostiky a liečby- Doc. MUDr. J. Škultéty, CSc.- 10 hod.
- Miniinvazívna chirurgia – Doc. MUDr. J. Škultéty, CSc. - 4 hod.
- Problematika hernií – Doc. MUDr. Martin Huťan, CSc. - 2 hod.
- Problematika pankreatitíd – Doc. MUDr. Martin Huťan, CSc. - 4 hod.
- Endokrinochirurgia - Prof. MUDr. P. Labaš, CSc. - 4 hod.
- Predoperačná príprava, pooperačná starostlivosť, výživa a intenzívna starostlivosť- Doc. MUDr. M. Huťan, CSc. - 8 hod.
- Operačné postupy a metódy riešenia chirurgických ochorení jednotlivých orgánov a ich komplikácií- Prof. MUDr. P. Labaš, CSc., Doc. MUDr. M. Huťan CSc., Doc. MUDr. J. Škultéty, CSc. - 20 hod.
- Základy farmakoterapeutických postupoch v chirurgii - Doc.MUDr. Š. Durdík CSc. - 4 hod.
- Vedenie dokumentácie a spôsoby získavania odborných a vedeckých informácií - Doc. MUDr. Š. Durdík, CSc. -
- Príslušné právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti – Doc. MUDr. L. Vrtík, CSc. – 4 hod.

Rozsah praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

V rámci spoločného chirurgického kmeňa počas 2 rokov musí uchádzač ovládať súbor praktických výkonov:

- Štandardná klinická prax
- Asistencia pri operáciách
- Kanylácia periférnej žily
- Sutúra rany
- Exstirpácie
- Drenáž hrudníka pri PNO
- Punkcia hydrotoraxu
- Punkcia ascitu
- Nekrektómia
- Cievkovanie močového mechúra
- Rektoskopia
- Zavedenie nazogastrickej sondy
- Zavedenie Sengstakenovej sondy
- Kanylácia vena subclavia
- Kardiopulmonálna resuscitácia

V rámci špecializačného odboru chirurgia uchádzač musí ovládať:

Výkony ambulantnej chirurgie – ošetrovanie rán, zavádzanie centrálného venózneho katétra, drenáž hrudníka, punkcia ascitu, punkcia perikardu, biopsie lymfatických uzlín, exstirpácia kožných a podkožných tumorov, ošetrovanie hemoroidov, análnych fisúr a tzv. malá septická chirurgia (panarícia, abscesy)

Operácie pre akútne brušné príhody – zápalové, ileózne, hemoragické (resekčné výkony, stómie)

Defibrilácia pri uzatvorenom i otvorenom hrudníku, priama masáž srdca

Endotracheálna intubácia, tracheostómia

Urgentná cievna chirurgia – embolektómia periférnych ciev

Amputácie na končatinách

Odstránenie appendixu vrátane laparoskopického odstránenia

Operácie prietrží vrátane laparoskopických operácií

Operácie varixov dolných končatín

Operácie na zaistenie priechodnosti tráviaceho traktu

Operácie na žlčníku vrátane laparoskopických operácií

Operácie na žalúdku vrátane resekcie

Operácie na slezine vrátane jej odstránenia

Operácie pre traumatické poškodenie orgánov brušnej dutiny

Operácie sprístupňujúce brušnú dutinu pre iných špecialistov

Operácie prsníkov

Steh šľachy a cievy pri traumatizme

Trepanopunkcia pri epidurálnom hematóme

Ošetrovanie úrazov orgánov hrudnej dutiny
Ošetrovanie úrazov končatín vrátane poranenia ciev
Konzervatívna liečba zlomenín
Ošetrovanie popálenín

Počet praktických chirurgických výkonov:

Operácie hemoroidov	10
Ošetrovanie šliach a ciev pri traumatizme končatín	4
Ošetrovanie epidurálneho hematómu – trepanopunkcia alebo asistancia na neurochirurgickom pracovisku	2
Ošetrovanie traumy, sleziny a pečene	2
Operácie pre akútne brušné príhody:	
Appendektómia	20
Resekcia čreva	4
Resekcia žalúdka	2
Kolostómia	4
Torakotómia (trauma hrudníka, zastavenie krvácania)	2
Tracheostómia	3
Urgentná cievna chirurgia – embolektómia periférnych ciev	2
Amputácia na končatinách	10
Chirurgia prsníka	6
Hernioplastiky	15
Operácie varixov dolných končatín	10
Klasická cholecystektómia (bez rekonštrukcie) žlčových ciest	4
Laparoskopické výkony:	
Appendektómia	6
Cholecystektómia	15

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v odbore chirurgia trvá minimálne 5 rokov. Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov. Na spoločný kmeň nadväzuje ďalšie špecializačné štúdium v chirurgii v trvaní 36 mesiacov. Formami výučby sú teoretická a praktická zložka zahŕňajúca klinickú prácu vo výučbových zdravotníckych zariadeniach vzdelávacej ustanovizne. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Začína sa spoločným chirurgickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov:

- 2 mesiace anesteziológia a intenzívna medicína,
- 12 mesiacov bežná ambulancia a lôžková časť chirurgie,

- 2 mesiace gynekológia a pôrodníctvo,
- 3 mesiace úrazová chirurgia,
- 1 mesiac urológia,
- 1 mesiac plastická chirurgia,
- 1 mesiac neurochirurgia,
- 2 mesiace vnútorné lekárstvo.

Špecializačné štúdium trvá 36 mesiacov na chirurgickom pracovisku, z toho 16 mesiacov vo výučbovom zdravotníckom zariadení a 2 mesiace hrudníková chirurgia.